

Referat harmoniseringsdag P3001

Tilstede: Terje Farestveit, Bertil Svensson, Hilding Sjölund, Markus Rawcliffe, Åge Molværsmyr, Hilde Angell Eid, Pia Backe-Hansen Anne Lise Lunde, Ann Kristin Lindgaard, Maarten Aerts, Indira Secic, Brian Jeffrey Reed, Beate Brekke Hellerud og Erik Figenschou

Forfall: Tor Håkonsen

Varighet: 29. oktober 2015 Kl 10:00 -15:10

Møtedeltakerne presenterte seg selv.

Nr	Beskrivelse
1	<p data-bbox="293 667 1145 763">Revisjon av NA Dok 30a Dokumentet er et veiledningsdokument og er under revisjon. Punkter i dokumentet ble diskutert og kommentert.</p> <ul data-bbox="293 775 1273 1966" style="list-style-type: none"> • Forklaring av akkreditering og roller. NA eller NAs bedømmere godkjenner ikke anlegg • Overløp: se kommentarer i forurensningsforskriften vedr. definisjoner • Prøving vs. analyse. Begrepene brukes om hverandre. Eksempelvis vannprøvetaking og prøving kan misforstås. • Prøvetaking: vær obs i forhold til prøvetaking og transport • Henviser til NA Dok 25/31 vedrørende utvidelser • Pkt. 4.1 tas ut siden tilsvarende står i NA Dok 30 • Pkt. 4.12 Krav om identifisering av potensielle kilder til avvik / feil - beskrivelse av forebyggende tiltak bør inn • 4.14 Forslag om å åpne for risikobasert frekvens for praktisk demo av prøvetaking som del av intern revisjon • Pkt. 5.2 Vannmengdemåling må inn. Bruk begrepet «organisasjon» i stedet for «laboratoriet» • Pkt. 5.4<ul data-bbox="341 1323 1273 1608" style="list-style-type: none"> ○ Prøvetaking a) xxx b) utstyr c) prosedyre d) prøvehåndtering/system ○ Vannføringsmåling ○ Beskrivelse av overløp og dokumentert vurdering av dette ○ Beskrive hva som kan neglisjeres basert på vektning (eks. man kan velge å ikke måle en strøm som er vesentlig mindre enn hovedstrømmen) ○ Usikkerhet er summen av tilfeldige feil. ISO 9826 beskriver beregningen av tilfeldige feil. 10 % er av total antall.... <p data-bbox="341 1615 576 1637">Terje lager utkast.</p> <ul data-bbox="293 1648 1273 1966" style="list-style-type: none"> • Pkt. 5.5 • Pkt. 5.7<ul data-bbox="341 1720 1273 1966" style="list-style-type: none"> ○ Henviser til NA Dok 30. ○ Spesifisere at lørdag og søndag også er ukedager ved utarbeidelse av prøvetakningsplan. ○ Ta hensyn til ulik belastning - proporsjonalitet i henhold til tid og / eller belastning ○ Materiale til SS kan ikke konserveres. Obs analysedag i laboratoriet vs dag for prøvetaking <p data-bbox="341 1973 874 1995">Terje reviderer tekst om prøvetakingsplaner</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Pkt. 5.8 Tydeligere beskrivelse av ansvar for hvem som har ansvaret for transport og –betingelser for prøver til laboratoriet. • Pkt. 5.9 Sikring av resultater ved intern og ekstern kontroll. Beskrive noe mer hav som er aktuell løsning. Eksempelvis er kontrollveiting av beregnet volum. • Pkt. 5.10. Avvente litt og se hva som praktiseres mhp rapportering før dette pkt. revideres • Referanselisten må oppdateres (både rette og spesifisere) <p>Det er planlagt å presentere endringene på Akkrediteringsdagen.</p>
2	<p>Roller ved akkreditering av Vann- og avløpsorganisasjoner</p> <ul style="list-style-type: none"> • NA <ul style="list-style-type: none"> ○ kontrollerer samsvar til standard, lover og forskrifter ○ vurderer den akkrediterte prøvetakingen • Fylkesmannen <ul style="list-style-type: none"> ○ skal ha en oversikt over overløp ○ innvilge unntak for prøvetaking i helgene ○ følge opp ombygging av renseanlegg for å kunne ta prøver og foreta vannføringsmålinger ○ driftsassistanser <p>Med hensyn på hvilke overløp som tilhører et renseanlegg, så er dette beskrevet i NA Dok 30: Overløp som er bygd for å beskytte renseanlegget skal inkluderes i beregninger.</p>
3	<p>Mengdemålinger / overløp, krav til validering.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mindre overløp kan oversees • Krav om måling eller timeregistrering • Kriterier for validering / verifisering skal beskrives i plan. I rapporten skal resultatene vurderes mot kriterier og det skal foreligge en konklusjon. <p>Dersom dokumentasjon ikke er mottatt innen rimelig tid før bedømmingen bør besøket utsettes.</p>
4	<p>Ftalater</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ftalater fra prøvetakingslanger og eventuell påvirkning ved måling av tungmetaller <ul style="list-style-type: none"> ○ Ved lave konsentrasjoner av Hg, Pb i avløpsvann? Kan årsaken til variasjon i målingene være feil ved prøvetakingen? • Vi aksepterer at fleksible slanger brukes til prøvetaking av ukeblandprøver. Forutsetningen er at det tas kvalifiserte stikkprøver av Hg og Pb. • Alternativt kan organisasjonen validere prøvetakingsutstyret sitt. <p>Det informeres om dette på akkrediteringsdagen og i e-post til organisasjonene.</p>
5	<p>Bedømmer vs veileder</p> <p>Hvor langt skal vi kunne veilede ved bedømminger?</p> <p>Generelt råd er å være forsiktig.</p> <p>Det skal ikke gis pålegg,- vi påviser mangler.</p>
6	<p>Evalueringsordningen</p> <p>Miljødirektoratet har satt i gang en evaluering av akkrediteringsordningen:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Økonomi ved etablering og i drift • Nytteverdi • Negative erfaringer <p>Undersøkelsen er sendt ut til NA, tekniske bedømmere, kommuner og driftsassistanser. Målsetningen er å ha en ferdig rapport 15/12-2015</p>
7	<p>Eventuelt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tentativ besøksplan for anlegg / bedømmere 2016 • Endring av utformingen av akkrediteringsomfang for Vann- og avløpsorganisasjoner • Gjennomgang av eksempler på avvik

Lillestrøm, 02.02.2016

Hilde A. Eid (sign)

Ann Kristin Lindgaard (sign)